

MODALITĂȚI DE PROMOVARE A POTENȚIALULUI MIGRANȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN SOCIETATEA GERMANĂ

Galina CAZIMIR, masterandă

CZU: 314.74(478:430)

galinacazimir@gmail.com

The article „Ways of promoting Moldovan migrants' potential in Germany” has the aim to reveal the ways of promoting Moldovan migrants' potential in Germany. The biggest problem of the Moldovan migrants in Germany is the short knowledge of the German language, which allow them to work mostly in the secondary economic sector. On the other side, there are Moldovan migrants, who are very successfully integrated in the German society.

Migrația este unul dintre cele mai vechi și ample fenomene sociale, care influențează viața a miliarde de oameni pe glob, reprezentând, pe lângă fertilitate și mortalitate, al treilea factor decisiv al evoluției populației. În ciuda faptului că este un „fenomen vechi”, migrația accelerează ca parte a transformărilor globalizării a proceselor economice și comerciale, care permit o mai mare mișcare a forței de muncă, precum și a bunurilor și capitalului.

Raportul privind migrația publicat în anul 2020 de către Organizația Internațională pentru Migrație arată un trend crescător, în 2020 existând, la nivel internațional, 272 mil. de migranți, adică 3,5% din populația globului. Dintre cele 272 mil. de migranți 52% sunt bărbați și 48% femei [1, p. 2]. Statisticile ONU arată că numărul total al migranților la nivel internațional era în anul 2000 de circa 150 mil. de persoane, iar în 2020 de 272 mil. persoane [1, p. 10].

Potrivit aceluiași raport, India continuă să fie țara de origine cu cei mai mulți migranți care trăiesc în străinătate – 17,5 mil. [1, p. 3]. În Germania, a doua țară de destinație pentru migranți, s-a observat, de asemenea, o creștere de-a lungul anilor, de la 8,9 mil. în 2000 la 13,1 mil. în 2019 [2, p. 1].

Începută în secolul al XIX-lea, migrația cetățenilor Republicii Moldova a crescut în ultimele două decenii în intensitate semnificativ, încât se poate spune că o parte din Moldova s-a mutat în afara

granițelor țării. Conform datelor provizorii ale Biroului Național de Statistică în ianuarie 2020, populația țării constituia 2 mil. 640 mii persoane, în scădere cu aproape 228 mii persoane de la începutul anului 2014 și cu 45 de mii față de anul 2019. Motivul principal este migrația netă, urmată de sporul natural negativ (-1,7%). Datele mai arată că în ultimii cinci ani au emigrat anual peste 40 de mii de oameni. Dacă până în 2014-2015 circa 2/3 din populația care emigra, estimată până la 1 milion de persoane, își găsea un loc de muncă în Federația Rusă, în ultimii ani cetățenii moldoveni s-au îndreptat spre alte țări.

De-a lungul timpului, migrația a fost influențată de procesul „push-pull” (împingere-atracție). Condițiile nefavorabile dintr-un loc determină oamenii să emigreze, iar condițiile favorabile dintr-un alt loc, extern, îi atrag. Studiile recente demonstrează faptul că, mai ales în ultimele două decenii, fenomenul migrației externe a moldovenilor s-a realizat mai mult pentru desfășurarea de activități economice și mai puțin pentru schimbarea domiciliului.

Întru relevarea modalităților de promovare a potențialului migrațiilor din Republica Moldova în Germania, a fost realizată o cercetare sociologică, prin aplicarea atât de metode calitative, cât și cantitative. Rezultatele obținute în urma cercetării migrației și integrării moldovenilor în Germania au permis elucidarea faptului că cea mai mare problemă cu care se confruntă majoritatea moldovenilor migranți în Germania este de natură lingvistică. Ca urmare, posedarea limbii germane (ușurință în exprimare, reproducerea dialectului, cunoașterea și folosirea idiomurilor) implică, la rândul ei, un nivel ridicat de integrare și promovare a moldovenilor aflați în Germania. Motivele principale care i-au determinat pe moldoveni să migreze au fost pentru o viață mai bună (89%), un viitor pentru copii (60%) (deoarece majoritatea care au migrat aveau copii) și un loc de muncă bine plătit (42%), deci, implicit este vorba de motive economice. Simțul antreprenorial germinează în cadrul comunității migrațiilor moldoveni, iar aproape 1/4 intenționează în următorii doi ani să-și deschidă propria afacere în Germania, Moldova sau alte țări.

Cercetarea realizată stabilește faptul că activitatea economică este desfășurată de către migrații moldoveni în Germania în mare parte în sectorul secundar al pieței germane, nu corespunde direct cu nivelul de

studii ale migranților (aproape un 1/4 dintre migranți au studii de licență, master sau doctorat). Astfel, migranții moldoveni au dat dovadă de flexibilitate și adaptare la piața muncii germane, specializându-se sau recalificându-se în alte domenii. Faptul că în momentul studiului mai mult de 50% dintre migranți se declarau destul de integrați și foarte integrați, cu contacte zilnice sau de câteva ori pe săptămână cu localnicii, demonstrează faptul că cu cât rețeaua socială informală a migranților este alcătuită din mai multe persoane băștinașe, cu atât integrarea lor este mai ușoară.

În relevarea modalităților de promovare și a provocărilor migranților moldoveni în societatea germană, am delimitat factori favorizanți care sunt valorificați sau nevalorificați de către migranți în procesul de integrare și promovare. Printre aceștia menționăm ecologia psihologică, competența lingvistică, sistemul german de alocații, familia și mediul social. Cercetarea modalităților de integrare și promovare a migranților a permis, de asemenea, observarea unei evoluții a provocărilor și acțiunilor întreprinse în soluționarea acestora, între momentul sosirii în Germania și momentul actual (cel al realizării cercetării). Astfel, dacă în momentul sosirii în Germania migranții sunt preocupați de satisfacția nevoilor primare din piramida lui Maslow – învățarea limbii, găsierea unei locuințe și a unui loc de muncă – apelând în mare parte la rețelele de migranți stabilite deja în Germania, atunci odată cu trecerea timpului sunt integrate și nevoile de ordin secundar – integrarea într-o echipă, recunoașterea studiilor etc.

În urma cercetării sociologice, pot fi înaintate unele **recomandări**, care pot contribui la îmbunătățirea integrării și promovării cetățenilor din Republica Moldova în procesul de migrație în societatea germană:

– **pentru migranți în faza de pregătire a emigrării în Germania:** analiza detaliată a deciziei privind emigrarea și faptul că Germania este țara în care se dorește a se emigra; învățarea limbii germane la nivel de comunicare (B1), fapt ce va facilita major adaptarea și integrarea în societatea germană și va evita posibil depresia migrantului; studierea atentă și detaliată a legislației migranților, legilor și regulilor valabile Germaniei și landului în care intenționați să emigrați; informarea și documentarea privind cultura, tradițiile, modul de viață și regulile sociale ale statului german; documentarea privind rețelele

de migranți existenți, în scopul accesării acestora în caz de dificultăți; pregătirea unei truse de obiecte dragi în cazul dorului de casă;

– **pentru migranți începând cu sosirea în Germania:** efectuarea primilor pași necesari în legalizarea șederii pe teritoriul Germaniei: înregistrarea la autoritățile publice locale, încheierea unei asigurări medicale obligatorii, deschiderea unui cont bancar etc.; conformarea cu exactitate la legile și regulile Germaniei și a landului de destinație; respectarea și tratarea cu respect a valorilor politice, economice, sociale și culturale ale Germaniei; dezvoltarea unei atitudini tolerante și respectuoase față de populația germană, diaspora moldovenilor și alte naționalități;

– **pentru autoritățile publice centrale din Republica Moldova:** intensificarea negocierilor privind semnarea acordurilor de securitate socială și recunoașterea diplomelor de studii, permiselor de conducere etc. cu Germania; colaborarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu ministerele omoloage și alte instituții din Germania, în scopul eliminării problemelor de exploatare în muncă, discriminare, nerespectare a drepturilor omului; dezvoltarea relațiilor dintre sindicatele din Republica Moldova și cele din Germania, pentru îmbunătățirea protecției migranților moldoveni și asigurării drepturilor acestora; organizarea cursurilor de limbă română destinate copiilor din diaspora moldovenilor din Germania; oferirea de donații de cărți în limba română pentru copiii din comunitățile de migranți moldoveni din Germania, în scopul cunoașterii limbii materne; combaterea corupției în Republica Moldova, dezvoltarea mediului de afaceri și crearea locurilor de muncă cu salarii atractive pentru a stimula revenirea migranților moldoveni în țara de origine.

Referințe:

1. *International Organization for Migration*. World Migration Report 2020, ISSN 1561-5502. [Accesat 20.04.2021]. Disponibil: https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf
2. *Bundeszentrale für politische Bildung, Länderprofil Deutschland*, 2017. [Accesat 10.04.2021]. Disponibil: <https://www.bpb.de/gesellschaft/migration/laenderprofile/208594/deutschland>

Recomandat

Anastasia OCERETNÎI, dr., conf. univ.